

DUCHOVNÉ OZVENY

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours - Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

ročník VII.

August 2004

číslo 8

PANE, ZOSTAŇ SO MNOU

Bl. Páter Pio

Pane, zostaň so mnou, lebo treba, aby si bol pri mne, a aby som na teba nezabudol. Ty vieš, ako ľahko ťa opúšťam.

Pane, zostaň so mnou, lebo som slabý a cítim potrebu tvojej pomoci, aby som tak často neupadával.

Pane, zostaň so mnou, lebo ty si moje svetlo a bez teba som bez horlivosti.

Pane, zostaň so mnou, aby si mi ukázal svoju vôľu.

Pane, zostaň so mnou, lebo počúvam tvoj hlas, aby som ťa nasledoval.

Pane, zostaň so mnou, ak chceš, aby som ti bol verný.

Pane, zostaň so mnou, lebo sa zvečerieva a deň sa chýli ku koncu, život sa skrakuje, smrť, súd a večnosť sa blížia a treba sa posilniť, aby som neustal na ceste.

Pane, zostaň so mnou! Nežiadam si nebeské útechy, lebo si ich nezasluhujem, ale dar tvojej prítomnosti.

Pane, zostaň so mnou, lebo jedine teba hľadám, tvoju lásku, tvoju milosť, tvoje srdce, tvojho ducha, lebo ťa milujem, a nežiadam si nijakú odmenu, iba to, aby som ťa viac miloval láskou stárou, činnou: aby som ťa miloval celým srdcom tu na zemi a dokonale pokračoval v milovaní teba vo večnosti.

Amen.

Apoštolát modlitby na mesiac august:

- **Všeobecný:** Aby Európska únia vedela získať nové podnety z kresťanského dedičstva, ktoré je základnou súčasťou európskej kultúry a histórie.
- **Misijný:** Aby vzrastala jednota a spolupráca medzi inštitútmi, ktoré aktívne pracujú v misiách.
- **Úmysel KBS:** Za náš Slovenský národ. Aby pod ochranou Nanebovzatej sme mysleli na to, že nám Pán Ježiš všetkým pripravil miesto v nebi.

V RÍMSKEJ KATEDRÁLE

*K modlitbe dvíham oči uplakané,
slza kotúľa sa po líci,
na perách šepky slová vkladám,
tu v PETRA KATEDRÁLE, Pane,
Tvoju prítomnosť pocítim
Prosím o silu, zmysel... chuť žiť nech mám!
Ty mlčky vnímaš moje myšlienky i pery
čo šepotom tu Ťa volajú.
Ty počúvaš ma, vnímaš,
slzy stekajú mi po lavici, veríš?
Tvoj chrám máčam mojím trápením.
Jak boľavá duša tu Ťa prosí o silu.
Teba, PANE! V RÍMSKEJ KATEDRÁLE...
Dávam Ti svoju slabosť, bolesť, slzy svoje...
a Ty ma naplňaš svojou milosťou,
Ty, PANE, V RÍMSKEJ KATEDRÁLE
mlčky dávaš mi pokoj, uberáš z vlastných síl,
by ja, človek hriešny, slabý
som z Tvojej sily žil...*

M.K.

Všetky cesty vedú do Ríma - Farská púť do Večného mesta

(pokračovanie z minulého čísla)

Týmto symbolickým aktom tak verejne schválil používanie staroslovienskeho jazyka v liturgii. Naši vierozvestovia sv. Cyril a sv. Metod tak dosiahli výnimočný úspech, ktorý nemal vo vtedajšom svete obdobu, keďže dovtedy sa ako bohoslužobné jazyky používali výlučne hebrejčina, latinčina a gréčtina. V bazilike Santa Maria Maggiore sme sa zúčastnili svätej omše v talianskom jazyku, slúženej miestnym arcibiskupom, ktorú koncelebroval aj náš pán farár. Po svätej omši, sme sa s pánom arcibiskupom osobne stretli pred bazilikou, kde sa živo zaujímal o našu národnosť, ba dokonca nás v mimoriadne priateľskej atmosfére, prostredníctvom nášho sprievodcu a tlmočníka Michala požiadal, aby sme mu zaspievali dve slovenské piesne: jednu náboženskú a jednu ľudovú. Nuž a tak sa možno poprvýkrát v histórii starobylého Ríma roznieslo námestím Santa Maria Maggiore slovenské Živ Bože Otca Svätého, námestníka Kristovho, a Slovenské mamičky, pekných synov máte.

Druhý deň, keďže bola nedeľa ráno, sme sa zúčastnili nedeľnej svätej omše, slúženej ako sa hovorí pod „holým nebom“. Za obetný stôl poslužil jednoduchý drevený stolík, previnutý bielym prestieradlom, miesto kvetov zelené halúzky bobkového listu, miesto kalicha jednoduchá šálka, za organ poslužila harmonika. „Chrámom“ sa teda stala Božia príroda, múrmi kríky bobkového listu a klenbou majestátne storočné pínie. Po „malej“ svätej omši, keďže ako pán farár vyhlásil v oznamoch, „veľká svätá omša a litánie dnes nebudú“, mohol po raňajkách program pokračovať návštevou centra Ríma. Do centra mesta sme opäť cestovali metrom, fádnu cestu nám však tentoraz spestril na naše pomery celkom nezvyčajný zážitok. Na jednej zo zastávok metra nastúpil asi tridsaťročný počerný chlapík s gitarou spolu so svojim asi desaťročným parťákom s harmonikou. O chvíľu zaznel Mozartov Turecký pochod v tom najoriginálnejšom podaní, aké som kedy počul. Po pridaní ešte jednej skladby, začal chlapec do plechovky vyberať drobné mince. Prekvapenie však zažili tí, ktorí mu vhodili slovenské mince. Slovenský peniaz chlapec vrátil a nástojčivo žiadal eurá. Po asi polhodinovej ceste metrom sme sa pomaly, ale isto, blížili k Vatikánu, srdcu katolíckej cirkvi. Jeho blízkosť signalizoval neustále rastúci dav ľudí, hotový babylon najrozmanitejších rás a jazykov, zvyšujúci sa počet ozbrojených príslušníkov polície a poriadkových zložiek, ale najmä množstvo náhliacich sa kňazov a rehoľných sestier. Samozrejme nechýbali ani všadeprítomní zloději. Všimol som si aj dve asi pätnásťročné vreckárky, na ktoré nás už včera upozornil náš sprievodca Michal. Tie však už vtedy slávnostne sľúbili, že nás okrádať nebudú. Pokiaľ viem, svoj sľub aj dodržali, nikomu nič nezmlizlo. Po vystúpení z metra sme sa ulicou Ottaviana popri vatikánskych hradbách konečne dostali na Námestie svätého Petra vo Vatikáne. Les stĺpov Berniniho kolonády, veľkolepé priečelie Baziliky sv. Petra a impozantná k nebu sa týčiaca Michelangelova kupola poskytlí neopakovateľný zážitok. Keďže zdravotný stav dnes nedovoľoval slúžiť Svätému otcovi nedeľnú svätú omšu pod baldachýnom pred Svätopeterskou bazilikou, slávnostné požehnanie mal udeliť z okna svojej pracovne v Apoštolskom paláci. Po zhruba polhodine nastala na pravé poludnie dlhoočakávaná chvíľa. V okne Apoštolského paláca sa za obrovského potlesku a hlasného skandovania veriacich pútnikov objavil samotný pápež, Svätý otec Ján Pavol II. Po

krátkom príhovore v talianskom jazyku a modlitbách udelil zhromaždeným pútnikom svoje apoštolské požehnanie. Celkom nakoniec pozdravil v ich rodnom jazyku ukrajinských pútnikov, ktorý stáli obďaleč nás, a potleskom a skandovaním ďaleko predčili všetkých ostatných. Po udelení slávnostného požehnanie sme sa ulicou Via della Conciliazione presunuli k Anjelskemu hradu. Po prehliadke Anjelského hradu, bývalého mauzólea cisára Hadriána mnohých zaujal ošumelo vyzerajúci, asi tridsaťpäťročný muž s dlhou hustou bradou, vyblednutými džinsami a vytahaným zeleným tričkom, tlačiaci horský bicykel. Veľmi dobre si pamätám, že som ho zazrel už na Námestí svätého Petra. Priznám sa, že som ho pokladal za bezdomovca, alebo žobráka, ktorých sa tu všade potulujú stovky. Aké však bolo moje prekvapenie, keď sa nám „bezdomovec“ prihovril krásnou ľúbozvučnou slovenčinou. Vysvetlil nám, že pochádza od Malaciek a podujal sa na dlhú cestu z Afriky až na Slovensko. Trasu dlhú niekoľko tisíc kilometrov, chce vraj absolvovať výlučne bicyklom. Po rozlúčení sa s našim krajanom sme sa Anjelským mostom pobrali na Benátske námestie. Benátske námestie je charakteristické predovšetkým monumentálnym mramorovým pomníkom Viktora Emanuela II, prvého kráľa zjednoteného Talianska, ktorému v strede dominuje bronzová jazdecká socha panovníka a na vrchu po stranách dve veľkolepé kvadrigy (štvorzápahy) s okrídlenou Viktóriou, bohyňou víťazstva. Uprostred pamätníka je oltár vlasti, ktorému kraľuje socha bohyne Ríma. Pri nohách sochy bol v roku 1921 umiestnený hrob neznámeho vojaka. Hrob zdobí večne planúci oheň. Od pomníka Viktora Emanuela II je to len na skok k samotným ruinám antického Ríma. Ich prehliadku sme začali cisárskymi fórami. Už pri letmom pohľade každého upútal Trajánov stĺp. Najdôležitejšou časťou tohto historického monumentu je špirálovito sa vinúci reliéf postáv a udalostí znázorňujúci boje Rimanov s Dákmi. V základoch stĺpu je uložený popol veľkého cisára, na jeho vrchole kedysi stála jeho socha, nahradená v šestnástom storočí sochou sv. Petra. Obďaleč od Trajánovho stĺpu stojí dobre zachovaná Trajánova tržnica. Naš sprievodca Michal nám vysvetlil, že ju vlastne možno považovať za prvý obchodný dom na svete. Od Trajánovho fóra, sme sa cez Fórum Júlia Cézara presunuli k Augustovmu fóru. Na Augustovom fóre stával kedysi gigantický chrám Marsa, boha vojny a otca rímskeho ľudu vystavaný cisárom Augustom. Dodnes sa z neho zachovali tri pätnásťmetrové korintské stĺpy, ktoré sme mali možnosť obdivovať. Cisár Augustus bol prvým z dlhého radu rímskych cisárov, za jeho vlády sa narodil Ježiš Kristus. Od Augustovho fóra sme krížom cez Ulicu cisárskych fór prešli na samotné Fórum Romanum, kedysi živé centrum politického a obchodného života starovekého Ríma. Z obrovského množstva pamiatok a zaujímavostí, ktoré zahŕňa, spomeniem iba tie, ktoré nám náš sprievodca odporúčal do pozornosti, a ktoré sme navštívili. Popri Chráme Antonia a Faustíny a poza Chrám Júlia Cézara sme sa dostali ku Chrámu a priľahlému domu vestálok. Naš sprievodca Michal nám vysvetlil zaujímavú históriu obidvoch objektov. Vo Vestinom chráme kruhového pôdorysu sa uchovávali posvätné predmety: od ich uchovávaní závisela istota mesta. V chráme horel večný oheň, ktorý udržiavalo šesť vestálok, mladých panien. Vestálky mali mnoho osobitných privilégií.

(pokračovanie na 5. strane)

Z listov z Afriky

Veľký svet ponúka veľa vecí na zamyslenie. Prinášame výňatok z listov MUDr. Zuzany Kniezovej, Slovenky, ktorá už niekoľko mesiacov pôsobí v Nairobi – v Keni. V mnohých veciach to môže byť inšpiratívne.

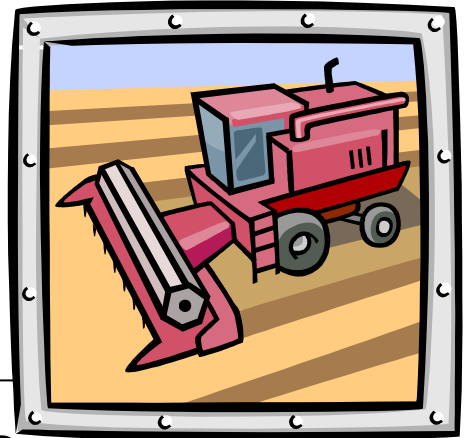
Sú tu veľké spoločenské rozdiely. Na jednej strane ľudia, ktorí sú bohatí a majú sa dobre ešte zdierajú tých chudobných. Na strane druhej chudobní ľudia, ktorí nemajú kde bývať, nemajú čo jesť, sú chudobní. Tých je samozrejme viac. Prichádzajú z vidieka do miest, kde si myslia, že zarobia a budú sa mať lepšie, ale ťažko povedať. Bývajú v slumoch (*ošarpaná obytná štvrť vo veľkomestách – poznámka redakcie*), kde sú veľmi zlé podmienky. Záleží aj od slumu. Niektoré sú relatívne slušné, iné sú zlé, nebezpečné. Vo všeobecnosti sa všade veľa kradne, ľudia, hlavne deti žobujú po uliciach, na križovatkách chodia od autu k autu a pýtajú peniaze.

V nedeľu som mala trochu iný deň. Venovala som sa chlapcom zo slumu a deťom z centra. Ráno som bola v kostole a potom som išla do Kayaba slumu. Videla som viacero domov alebo skôr búd, v ktorých žijú ľudia. Otrásne podmienky a napriek tomu tí ľudia tvrdia, že život tu v Nairobi je lepší ako život na vidieku. Tak to si naozaj neviem predstaviť, asi to musí byť veľmi zlé. Keď sa tak pohybujem občas po vidieku, nezdá sa mi to až také zlé, pretože krajina je tu dosť úrodná a tak ten kto chce, môže si vypestovať zeleninu a ovocie, chovať dobytok. Problémom však je, že na vidieku je obrovská nezamestnanosť a človek aspoň trochu peňazí potrebuje, i keď je schopný si podstatnú časť obživy zaistiť. Je veľmi ťažké si takýto život predstaviť, pretože z nášho pohľadu sa môže zdať skôr primitívny. V slumoch chlapci platia za bídu 800-1000 šilingov mesačne a je to miestnosť veľká asi 3x4 metre. Traja spia na jednej normálnej posteli... nič nemajú... otras. Chceli, aby som im kúpila zopár matracov a ešte aspoň jednu posteľ. Ťažko to opisovať, treba to vidieť. (A my si myslíme, že sme chudobní a že sa máme zle. Stále máme kde bývať, čo jest. Až mám také výčitky, že sa mám až príliš dobre, že mám dobré jedlo, že mám peniaze... Niekedy je aj veľmi ťažko, čo robiť, ako sa rozhodnúť, komu a ako pomôcť. Totiž všetko treba s mierou. Keď im povolí viac, tak si viac dovoľujú, keď im dám peniaze, stále si chodia pýtať ďalšie. Je veľmi ťažké zväžiť, čo je pre ich prospech a čo je vydieranie z ich strany. Na druhej strane to chápem, keďže im nemá kto ukázať čo je správne, nemajú poriadne rodiny. Je mi ich hlavne ľúto.

Potom poobede som vzala asi 15 deciek z centra kúpať sa. Ale bola som nahnevaná. Išli sme na kúpalisko kúsok od nás, kde som už niekoľkokrát bola. Je to verejné kúpalisko, bez obmedzenia vstupu. Išla som kúpiť lístky pre chalanov, ale odmietli nám ich dať, že tam chlapcov nepustia. Pritom boli slušní, čistí, oblečení. Jediný problém bol, že boli z centra. Argument predavača bol, že keď tieto decká pôjdu do bazéna, tak ostatní vraj pôjdu von, pretože nemajú radi týchto. Tak som sa tam s nim pohádala, lebo ma to fakt našťvalo - takáto diskriminácia. Chalani sa tak veľmi tešili, že sa pôjdu kúpať. Pôjdem to ešte skonzultovať so šéfom, pretože keď je to raz verejné kúpalisko, má tam prístup

každý človek. Tak sme išli kúsok do mesta na City stadium, kde je ďalší veľký bazén, ale je tam špinavšia voda a hlboká. Nakoniec sme sa teda kúpali tam a nikto nám už nerobil problémy. Učila som pár chlapcov plávať, ale oni sú smiešni, plávajú tak, že ja by som sa pri ich štýle utopila. Takže boli sme tam asi vyše hodiny a potom som ich zobrala späť. Na budúci týždeň zoberiem zase druhú polovicu deciek.

„Pravý pokoj sa rodí iba z nepokoja očisťovania v úzkosti.“

Žatva

Pred večerom svätého Víta
Na kostolnej veži nám zvoný
Vyzváňajú a svojou krásnou melódiou oznamujú:
Pšenica, raž, jačmeň i ovos zažlkajú
Korene u obilia svätý Vít podtrhol
Zrno začína dozrievať a tvrdnúť.

Priprav si, kosec, kosu ostrú, ľahkú
Párnica kosák dobrý a zručný
Vazač knutel jaseňový, hladký
Žatva sa na poli začala požeňnaním kríža
Křížov zo pšenice, raži, jačmeňa na roli pribúda
Uložené kříže v nepretržitých radoch upozorňujú
Že úroda obilnín je dobrá a zrno vyzreté a zdravé.

Žatva keď sa skončila
Kosec (parták) sa prežehnal a Pánu Bohu poďakoval
Za zdravie a dobré počasie a ukončenie žatvy
Potom spočítal nakosené a uložené kříže na poli
Párnica a vazač začnú veniec pliesť
Z obilných klasov a slamy vypletať
Pre gazdu i gazdinú
S dobrým úmyslom odovzdať.

Priamo z poľa spevom krásnym, slovenským, ľudovým
(gazda náš, chystaj nám oldomáš, zožali sme žitko, raž i jačmeň)
Do domu gazdovského prinášajú
a krásny upletený veniec z obilnín odovzdávajú spoločne
Gazdiná koláčov v peci makových, syrových napiekla
A žencom, žníciam a ostatným ponúkla
Gazda vína a pálenku na oldomáš pripravil
A spoločne so žencami, párnica a viazačmi si pripil
Za dobrú úrodu a pekné časy Pánu Bohu poďakoval
Aj žencom za dobre vykonanú prácu v žatve.

Prázdniny v horách

6.7. túra na Záruby z Lošonca

7.7. túra k Obrázku z Dolian

8.7. túra na Havraníu skalu

9.7. túra na Čiernu skalu

Modliť sa dá aj bez slov. A turistika s našim pánom farárom, v chráme pod širím nebom, je vždy modlitbou, mystikou, meditáciou o živote, o svete, o sebe samých...

Program týchto krásnych a požeňnaných štyroch dní si prečítajte v úvode. Ja vám chcem sprostredkovať, aspoň pokiaľ to ľudské sily umožňujú, mystiku týchto dní. Prvý deň sa asi štyridsiatka detí a dospelých vydala na púť horami a dolinami, vyzbrojení pršíplášťami, ktoré sme naozaj dostatočne využili. Božia príroda nám prichystala očistný kúpeľ, ktorým začalo naše putovanie. Cez Čertov žľab sa po daždi kráčalo trochu namáhavo, ale to nevadilo, i keď bolo treba kvôli počasiu zmeniť trať. Po kúpeli a púti sa náš tábor usídlil pod zámkom pri ohni, ktorého dym stúpil k nebu ako naša vďaka za prežitý deň. Deti, ale i dospeláci sa potom dosýta vybláznili, keď pán farár vyhlásil turnaj vo vybíjanej. Na záver nasmela chýbať zmrzlina a vďaka Bohu za krásny deň.

Druhý deň sa osadenstvo turistov trochu zmenilo, ale jadro zostalo. K Doľanom sa nás vybrala pekná kôpka. Nič to, že naši doľanskí sprievodcovia omylom spustili alarm v kaplnke svätého Leonarda. Naša púť pokračovala vyššie, ku kaplnke s krásnym obrazom mladého svätca Sebastiana. Iste by boli všetky baby úplne hotové, keby sa taký chalan ako on objavil v dedine. Z kopca sa nám naskytol nádherný výhľad na krásu pod nami. Výstup na vrch je ako život. Stúpaš, cítiš sa unavený a nevnímaš krásu vôkol teba, ale sú chvíle, keď sa môžeš na chvíľu zastaviť, nadýchnuť,

obzrieť... a vzbudí to v tebe úžas z krásy a priateľov, ktorí kráčajú pri tvojom boku. Naša cesta však v tento deň iba začínala. Skončila až hlboko v objatí hôr Pri obrázku. Tu sme zapálili náš spoločný oheň a dosýta sa hrali, hoci bol pán farár z nás možno

i trochu zúfalí, keď sme nevedeli pochopiť pravidlá hry. Asi je to tak aj v živote. Aby sa nová a dobrá vec dostala do života a priniesla radosť a úžitok, vyžaduje veľa trpezlivosti. A tú našťastie náš duchovný oco s nami má. Potom už návrat, načerpanie síl pri prameni, nádherná oblievačka, precvičenie si prvej pomoci, potom vďaka za prežitú a samozrejme zmrzlina.

Tretí deň sa nemohol dať zahanbiť. Prekvapovali nás krásne prírodné scenérie. Niektorí z nás, skalných, pociťovali krízu, ale priatelia sú priateľmi i keď nevládzeš a nenechali nás zožrať vlkom. Tí zdatnejší, na čele s pánom farárom, vzali na svoje plecía i naše kríže

v podobe ruksakov a trpezlivo šli za unavenými. Pri táboráku sa okrem vône piesní, modlitby a špekačiek rozohorela i túžba detí zahrať sa na kamzíkov a už lopta lietala zo skaly na skalu. Nebojte sa, nebolo to nebezpečné. Vyšantené, sýte deti a dospeláci konečne zdolali Záruby. Na kopci nás prekvapil úžasný dar - teplý letný vietor, ktorý nám dodal nových síl spolu s krásnym pohľadom na krásu nášho kraja. Tá sa veru našim chlapcom zišla, keď sa pri zámku rozohral mimoriadne napínavý futbal. Chlapci nás presvedčili, že nie sú padavky a vedia bojovať, keď treba...

Posledný deň - aj nám bolo ľúto, že je posledný. Niektorých odradila v turistike predpoveď počasia. Mal nás navštíviť Orkán. No našťastie, Orkán nám nechcel pokaziť prázdniny a u nás sa nekonal. Púť na Čiernu skalu sa nedala zahanbiť svojou krásou, námahou i prekvapeniami. Pociťili sme, ako sa cítil pravý človek, keď prišiel o oheň. Všetci usilovne kresali kameň o kameň aby získali čo i len iskierku. Zišlo sa i sklo okuliarov a narýchlo vyrobený luk, aby sme zistili, že nieje vôbec jednoduché zapáliť iskru a rozpáliť pre život taký dôležitý oheň. Museli sme zísť nižšie, aby sme ho získali. Pri odchode sa s nami lúčila „horská sprievodkyňa“ - srnka.

Boli to zvláštne štyri dni. Prešli sme asi 50 km. Spreádzala nás zem, voda, vzduch a oheň. Pot, únava, úžas a priateľstvo. Solidarita, altruizmus, krásna a radosť... to boli kľúčové slová týchto dní, hoci ich nik umelo neplánoval. Jednoducho sa stali. Vďaka za to. Život je úžasný... Pán Boh nás má skutočne rád...

Všetky cesty vedú do Ríma - Farská púť do Večného mesta (pokračovanie z 2. strany)

Tak ak napríklad stretol odsúdenec pri ceste na popraviisko vestálku bol oslobodený. Ale na druhej strane ak niektorá z vestálok porušila sľub čistoty, zaživa ju pochovali na Hanebnom poli. Od Chrámu vestálok sme prešli po Svätej ceste, ktorá vedie naprieč celým Fórum Romanum až na Kapitol, ku gigantickým zvyškom Maxentiovej baziliky. Tu sme si v tóni okolitých nevysokých stromov a krikov urobili krátku prestávku. Dobré padlo najmä osvieženie chladnou pramenistou vodou z malej fontány. Tu treba spomenúť jednu špecifickú osobitosť Ríma, a sice výstižne vyjadrené slovami jedného z našich sprievodcov pána Holoviča „všetko čo tečie, sa môže piť“. A skutočne, voda vo všetkých rímskych fontánach je naozaj pitná, ba čo viac znamenitej chuti a výnimočnej kvality. Po oddychu nasledoval Titov víťazný oblúk. Titov oblúk bol postavený na pamiatku krvavého potlačenia židovského povstania cisármi Vespasianom a jeho synom Titom. Vo vnútri oblúka sme mohli obdivovať dva vzácne reliéfy: samotný cisár na bojovom voze, a zástup spútaných židovských zajatcov a víťazných Rimanov nesúcich ukoristenú menoru, posvätný zlatý sedemramenný svietnik z vyplieneného jeruzalemského chrámu. Od Titovho oblúka sme prešli k oblúku cisára Konštantína, stojacom tesne pod Koloseom. Oblúk bol postavený na pamiatku víťazstva Konštantína nad uzurpátorom Maxentiom v bitke pri Milvijskom moste v roku 312. Podľa legendy sa cisárovi pred bitkou zjavil kríž a pod ním grécky nápis „V tomto znamení zvíťazíš“ Po tom, ako nechal kríž pripevniť na svoje zástavy, skutočne zvíťazil. Pod vplyvom tejto udalosti vydal cisár Konštantín v roku 313 Milánsky edikt, ktorým zrovnoprávnil kresťanstvo v Rímskej ríši s ostatnými náboženstvami. Rímska ríša sa tak od tejto doby postupne stáva kresťanskou. Od Konštantínovho oblúka sme sa presunuli k stále, ešte aj po skoro dvetisíc rokoch fascinujúcim ruinám Kolosea. V krátkom výklade, ktorý nám objasnil históriu tejto vskutku kolosálnej stavby, sme sa dozvedeli, že ho stavalo stotisíc židovských zajatcov privlečených po potlačení židovského povstania v roku 70 z Palestíny. Keďže vstupné osem eur sa zdalo mnohým na návštevu Kolosea priveľa, jeho vnútornú prehliadku si mohli záujemcovia vykonať na druhý deň v rámci individuálneho programu a osobného voľna. Po krátkej prestávke pod Koloseom sme sa známou Ulicou cisárskych fôr vrátili späť k pomníku Viktora Emanula II, popri ktorom sme úzkymi bočnými schodmi vystúpili až na samotný Kapitol, kedysi posvätné miesto rímskych bohov a cieľ pochodov víťazných bojovníkov, dnes sídlo primátora a rímskeho magistrátu. Obdĺžnikovému námestiu navrhnutému Michelangelom dominuje bronzová jazdecká socha cisára Marka Aurélia, od roku 1997 nahradená kópiou. Osoba veľkého cisára Marka Aurélia, filozofa na tróne, je bezprostredne spätá aj s históriou územia dnešného Slovenska. Práve na našom území, počas Markomanských vojen, v poľnom tábore, niekde na dolnom toku rieky Hrona napísal prvú kapitolu svojho filozofického diela Hovory k sebe samému. Práve v tomto období, na prelome rokov 179/180 vznikol známy rímsky nápis na trenčianskej hradnej skale. Nápis v dnešnom Trenčíne, starovekom Laugaríciu, dokazuje najsevernejší bod pobytu rímskych légii v strednej Európe. Z Kapitolu sme sa po veľkom schodisku nazývanom Cordonata, ktorého vrchol zdobia dve kolosálne súsošia Dioskúrov pochádzajúce z neskorej rímskej doby presunuli úzkymi rímskymi uličkami

k Panteónu, chrámu všetkých bohov. Panteón predstavuje jediný, až do dnešnej doby zachovalý príklad klasickej rímskej architektúry. Cestou k Panteónu sme sa zastavili v kostole, v ktorom je pochovaný sv. Ignác z Loyoly, zakladateľ Spoločnosti Ježišovej- jezuitov. Tento chrám je charakteristický prekrásnou barokovou výzdobou, najmä však sugestívnymi freskami klenby hlavnej lode, výstižnému príkladu umenia vrcholného baroka. Cestu k Panteónu nám spestrila svadba v kostole Santa Maria Sopra Minerva, peknom veľkom kostole, mieste posledného odpočinku sv. Kataríny Sienskej, ležiacom hneď za Panteónom. Panteón, kedysi chrám všetkých bohov, zaujal svojou veľkosťou a zachovalosťou, aj keď už dávno prišiel o svoje mramorové obloženie, bronzovú strechu a vzácne reliéfy predstavujúce bitku bohov s gigantmi. Práve bronz sňatý z Panteónu bol v sedemnástom storočí použitý Berninim na majestátny baldachýn v chráme sv. Petra a na iné diela. Portikus (stĺporadie) pozostáva zo šestnástich žulových stĺpov vytesaných z jedného kusa kameňa. Bohužiaľ sme k Panteónu prišli až podvečer, a keďže bola nedeľa, už bol pre verejnosť uzavretý. Nemali sme tak možnosť zhliaďnúť náhrobky talianskych kráľov, hrob Raffaella Santiho, ani jedinečnú, štyridsaťtri metrov vysokú kupolu, s otvorom uprostred. Prípadný záujemcovia boli odkázaný pozrieť si interiér na druhý deň v rámci osobného voľna. Tí menej náročný však mohli dnu nahliadnúť cez škáru v originálnych bronzových dverách. Po prestávke sme sa kľukatými uličkami, popri sídle Talianskeho parlamentu, nevzhľadnej ošumelej budove, ktorá okrem zvýšeného počtu karabiniérov v jej okolí a štátnej vlajke nad vchodom, vôbec nedávala tušiť sídlo jednej z dvoch komôr talianskeho zákonodarného zboru, presunuli na Piazza Navona, Námestie štyroch riek. Oválny pôdorys jedného z najväčších rímskych námestí je podmienený bohatou históriou tohto miesta. Na mieste dnešného námestia kedysi stával starobylý Domiciánov štadión, miesto konania pretekov štvorzáprahov a strhujúcich námorných bitiek, ktorý bol schopný pojať až tridsaťtisíc divákov. Miesto umučenia sv. Agnesy, pripomína kostol sv. Agnesy v Agone, nádherný príklad barokovej architektúry. Legenda hovorí, že prv ako sv. panna Agnesa podstúpila mučenícku smrť, strhli z nej šaty. Ona si však zahalila telo nádhernými vlasmi, ktoré jej v tej chvíli zázračne narástli. Námestiu Piazza Navona dominuje veľkolepá Fontána štyroch riek, Berniniho dielo. Štyri postavy sediace na útese sú personifikáciou štyroch vtedy známych najväčších svetových riek: Nílu, Gangy, Dunaja a Rio de la Plata. Krátku prestávku mnohí využili na nákup upomienkových predmetov, alebo pozorovaním nadchádzajúceho nočného života Rimanov. Pri nákupe suvenírov sa dalo výborne „handlovať“. Ak ste boli šikovný a mali pevné nervy mohli ste cenu tovaru znížiť až na úroveň tretiny pôvodnej, pričom neznalosť talianskeho jazyka nehrala žiadnu podstatnú úlohu. Väčšina obchodníkov vedela celkom slušne anglicky, francúzsky, nemecky alebo aj rusky, ba mnohí dokonca aj slovensky a česky. Nie je mi však celkom jasné, prečo nás takmer všetci považovali spočiatku za Rusov. Jeden z obchodníkov mi celkom ochotne vysvetlil svoju obchodnú stratégiu. Najvyššia cena uvedená na štítku je pre Američanov, pre Slováka dám aj za polovicu.

(dokončenie v budúcom čísle)

Martin Bobok

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na august

Sv. omše v týždni

(Rozpis sv.omší je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

Suchá – utorok - piatok 18.00;

Košolná - streda 17.00; Zvončín - štvrtok 17.00

Počas dovolenky súrne prípady (zaopatrovanie, pohreby) bude zastupovať vdp. v Dolných Orešanoch

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

1. augusta – 18. nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

6. augusta – 1. piatok v mesiaci,

Suchá 18.00

7. augusta – 1. sobota v mesiaci,

Suchá 7.30

8. augusta – 19. nedeľa v Cezročnom období

Košolná 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

15. augusta – 20. nedeľa v Cezročnom období

Nanebovzatie Panny Márie

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

22. augusta - 21. nedeľa v Cezročnom období

Košolná 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

29. augusta – 22. nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

júl v našej farnosti

Zosnulí:

+ 18. 7., Valer Kosnáč, Zvončín, 65.r.

Sviatosť manželstva uzavreli:

24. 7., Andrj Prísečan a Jaroslava Balážová

Pokrstení:

*29. 5.2004, Peter Hornáček, Suchá

*26. 6.2004, Peter Kedro, Suchá

Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY

Vychádza poslednú nedeľu, s dátumom nasl. mesiaca. Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Suchá nad Parnou č. 431, PSČ 919 01, tel: 033 / 558 01 44. Zodpovedný redaktor: Mgr. Peter Cibira, administrátor S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98.

Cena: dobrovoľný príspevok

AUGUST 2004

Cezročné obdobie

Ne 1	18. Nedeľa v Cezročnom období
Po 2	Euzébius Vercellský, biskup
Ut 3	Lýdia
Št 4	Ján Mária Vianney, kňaz
Št 5	Výročie posv. Hlavnej mariánskej baziliky v Ríme
Pi 6	Premenenie Pána
So 7	Sixtus II. pápež, a spoločníci, muč.
Ne 8	19. Nedeľa v Cezročnom období
Po 9	Terézia Benedikta z Kríža, rehoľn., mučenica
Ut 10	Vavrinec, diakon, mučeník
Št 11	Klára, panna
Št 12	Hilária
Pi 13	Poncián, pápež a Hypolit, kňaz, mučeníci
So 14	Maximilián Mária Kolbe, kňaz, mučeník
Ne 15	20. Nedeľa v Cezročnom období
Po 16	Štefan Uhorský
Ut 17	Hyacint
Št 18	Helena
Št 19	Ján Eudes, kňaz
Pi 20	Bernard, opát, učiteľ Cirkvi
So 21	Pius X., pápež
Ne 22	21. Nedeľa v Cezročnom období
Po 23	Ružena Limská, panna
Ut 24	Bartolomej, apoštol
Št 25	Ľudovít
Št 26	Zefirín
Pi 27	Monika
So 28	Augustín, biskup, učiteľ Cirkvi
Ne 29	22. Nedeľa v Cezročnom období
Po 30	Erika
Ut 31	Rajmund, rehoľník

Výročia, významné cirkevné akcie

6.8.

výročie smrti pápeža Pavla VI. (1978)

24.8.

biskupská vysviacka Ján Chryzostom kardinál Korec, diecézny biskup (1951), Nitra

25.8.

sviatok blahorečeného mučeníka rehoľného kňaza Metoda Dominika Trčku

30.8.

výročie posviacky katedrálneho chrámu v Trnave